

Documentnummer
R06S005/z170020743

De raad van de gemeente Zeewolde,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 23 mei 2017;
gehoord de commissie Onderwijs en Welzijn d.d. 15 juni 2017;
gelet op artikel 73 - 80 Wet op het Primair Onderwijs en uitspraak Raad van
State afdeling bestuursrechtspraak 4 september 2000, nr200002027/1;

Besluit

Zeewolde

de aanvraag van Stichting Omniumscholen voor opname op het Plan van Scholen 2018 af te wijzen en de vaststelling van dit plan achterwege te laten.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Zeewolde in zijn openbare vergadering van 29 juni 2017.

de griffier,

L. van Heezik

de voorzitter,

G.J. Gorter

Datum	Agendapunt	Documentnummer
23 mei 2017	16	R06S005/z170020735
Onderwerp		
Plan van scholen 2018, aanvraag Omniumscholen		

Raadsvergadering
d.d. 29 JUNI 2017
conform voorstel besloten
de griffier

Raadsvoorstel

Zeewolde

Beoogd effect

Geadviseerd wordt de aanvraag van Omniumscholen om te starten met een nieuwe basisschool in Zeewolde af te wijzen. Belangrijkste argumenten daarvoor zijn het niet behalen van de stichtingsnorm dan wel dat andere scholen in Zeewolde in hun voortbestaan zullen worden bedreigd. Het effect is dat een goed voorzieningenniveau in de gemeente Zeewolde wordt behouden.

Beslispunten

1. De aanvraag van Stichting Omniumscholen voor opname op het Plan van Scholen 2018 afwijzen en de vaststelling van dit plan achterwege laten.

Inleiding

Het schoolbestuur van Omniumscholen heeft een aanvraag ingediend bij de gemeente voor plaatsing van een nieuwe basisschool op het Plan van Scholen 2018. Het gaat om een school die Algemeen Bijzonder onderwijs wil bieden. Op grond van artikel 74 van de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) dient de gemeenteraad vóór 1 augustus voorafgaande aan het jaar van stichting te besluiten of de aanvragers in aanmerking komen voor het Plan van Scholen.

Procedure

De te volgen procedure is vastgelegd in de wet op het primair onderwijs. Alleen op basis van een positief besluit van de gemeente en vervolgens de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen over het Plan van Scholen, komen scholen in aanmerking voor rijks bekostiging. Voor 1 augustus moet de raad besluiten. Binnen twee weken na vaststelling van het Plan van Scholen moet het ter goedkeuring aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) worden gezonden. De Minister beslist vóór 1 januari. In artikel 79 van de WPO is geregeld op welke wijze de minister de aanvragen zal beoordelen. Tegen het besluit van de gemeenteraad is administratief beroep mogelijk bij het ministerie.

Huisvesting

Onderwijshuisvesting is in deze fase niet aan de orde. Na afloop van de procedure rond het Plan van Scholen ontstaat duidelijkheid over aanspraak op bekostiging van het Rijk (onderwijspersoneel, materiële instandhouding). Pas als duidelijk is dat er aanspraak is op rijksbekostiging wordt een aanvraag ingediend bij de gemeente om in de onderwijshuisvesting te voorzien.

Locatie

Bij de aanvraag is aangegeven dat men aan het Kluunpad of in de toekomst in Oosterwold gehuisvest wil worden. Het voedingsgebied betreft in de aanvraag de gehele gemeente Zeewolde. Als er sprake is van huisvesting in de toekomst, dan is het aan de gemeente om de locatie van de door de gemeente bekostigde huisvesting aan te wijzen.

Zeewolde

Beoordelingskader

Gemeentelijke beoordeling van de aanvragen voor het Plan van Scholen vindt plaats volgens de voorschriften (artikel 74 tot 78 WPO). Om op het Plan van Scholen terecht te komen, moet een schoolbestuur aantonen dat voldoende leerlingen de school zullen bezoeken. Dit gebeurt op grond van een door het rijk voorgeschreven prognosemodel. Uit jurisprudentie blijkt dat bij een vergelijkingsgemeente bijzondere omstandigheden moeten worden meegewogen, bijvoorbeeld ten aanzien van de bevolkingssamenstelling en het belangstellingspercentage. (Raad van State afdeling bestuursrechtspraak 4 september 2000, nr200002027/1)

Nieuwe wet

Op dit moment is het lastig voor een nieuw schoolbestuur om ergens in het land een school te stichten. De huidige wet gaat uit van een verzuild systeem, met scholen van een bepaalde denominatie. In de praktijk kan er bijvoorbeeld geen katholieke school worden gestart als er in een gemeente al een katholieke school is. Als een denominatie ontbreekt in een gemeente is er een kans dat er een nieuwe school mag starten. Dit gaat uit van de gedachte dat alle ouders een school kiezen op basis van de denominatie. Dat is niet meer van deze tijd. Er is nu een wetsvoorstel dat deze gang van zaken wijzigt: er wordt uitgegaan van werkelijke belangstelling onder ouders voor het oprichten van een nieuwe school. De gemeente Zeewolde is voorstander van het wijzigen van de huidige wet op dit punt. Wij verbazen ons er over dat een nieuwe school als Omniumscholen op dit moment, in de huidige wetgeving niet kan starten in een grote gemeente, waar de impact op het bestaande onderwijsveld beperkt is, maar waar al andere scholen van dezelfde denominatie zijn. Het is zeer van belang dat werkelijke belangstelling voor het oprichten van een nieuwe school wordt meegewogen om een nieuwkomer voor rijksbekostiging in aanmerking te laten komen, zoals het nieuwe wetsvoorstel ook beoogt.

Werkelijke belangstelling

Het is mogelijk een extra meting uit te voeren, en gemeten belangstelling voor een nieuwe school bij de aanvraag te voegen. Dat is in het geval van deze aanvraag niet gebeurd. Omniumscholen baseert zich enkel op hun prognoses en het belangstellingspercentage van een vergelijkingsgemeente.

Voedingsgebied

Bij de toelichting op de aanvraag geeft Omniumscholen aan leerlingen uit de regio te trekken. In de aanvraag, en de prognose daarbij gaat Omniumscholen uit van enkel leerlingen uit Zeewolde, omdat dat past in de rekensystematiek.

Krimp

In Zeewolde is een specifieke situatie aan de orde met veel leerlingkrimp. Zeewolde verandert van een kinderrijke gemeente naar een gewone gemeente met een gewone bevolkingssamenstelling. De bestaande scholen hebben met de gemeente en met elkaar afspraken gemaakt in een integraal huisvestingsplan om er voor te zorgen dat het voorzieningenniveau in de gemeente op orde blijft. Vanwege een teruglopend leerlingaantal zijn vestigingen gesloten, zijn locaties verhuisd, is er een fusie school ontstaan en zijn oplossingen gezocht om te zorgen dat de huisvesting past bij de leerlingaantallen. Een aantal kleine scholen blijft open, zodat er in de wijken keuzevrijheid blijft voor ouders. De komst van een nieuwe school zal, als de stichtingsnorm wordt gehaald en wordt behouden veroorzaken dat een aantal andere scholen zal moeten stoppen in het dorp. Vooral voor de kleine scholen is de komst van een nieuwe school een bedreiging in hun voortbestaan.

Ideallter zou de komst van een nieuw onderwijsconcept in samenwerking met de bestaande scholen starten, waarmee wellicht iets kan worden toegevoegd aan het huidige aanbod, zonder dat bestaande scholen in hun voortbestaan worden bedreigd. De nu voorliggende aanvraag gaat in de bijgevoegde prognose uit van 246 leerlingen in 2018, en uiteindelijk 330 leerlingen in 2038.

Zeewolde

Leerlingaantallen PO per school Zeewolde per 1 oktober 2016

Basisschool 'T Wold	Flevoweg 68	Openbaar	281
Basisschool De Regenboog	Keteldiep 50	Protestants-Christelijk	136
RK Bs de Zevenster	Vllerbes 19	Rooms-Katholiek	64
De Richtingwijzer	Lisdodde 9	Protestants-Christelijk	137
OBS t Kofschip	Corridor 76	Openbaar	164
De Wetering	De Verbeelding 27	Openbaar	193
Gerf Bs in de Lichtkring	Naarderweg 2	Gereformeerd vrijgemaakt	185
Toermalijn	Jade 49	Rooms-Katholiek	339
Het Mozaiek	Jade 41	Protestants-Christelijk	277
Panta Rhel	Gedempte Gracht 17	Openbaar	191
Kaleidoscoop	Gedempte Gracht 25	Interconfessioneel	229

Stichtingsnorm

De stichtingsnorm is 200 leerlingen in Zeewolde, te behalen binnen 5 jaar. Deze stichtingsnorm moet 15 jaar worden vastgehouden in prognoses, anders komt de school niet in aanmerking voor rijksbekostiging en kan de school niet starten.

Beoordeling

De procedure is juist gevolgd, de aanvraag is voor 1 februari ingediend en

tijdig aangevuld. Als voedingsgebied wordt de gehele gemeente Zeewolde opgevoerd.

Er is een prognose van het aantal leerlingen bij de aanvraag gevoegd. Wij concluderen dat de gemeente Gilze en Rijen niet als vergelijkingsgemeente kan worden aangemerkt, omdat de gemeente Zeewolde niet te vergelijken is met de gemeente Gilze en Rijen. Er kan niet geconcludeerd worden dat de stichtingsnorm binnen 5 jaar kan worden behaald en is eveneens niet aangetoond dat de stichtingsnorm 15 jaar lang kan worden behouden. Een andere overweging zijn de werkelijke gegevens die bekend van de denominatie Algemeen Bijzonder in Zeewolde. Er waren tot augustus 2015 125 leerlingen in Zeewolde die algemeen bijzonder onderwijs volgden. Een aantal dat bij lange na dus niet de stichtingsnorm behaalt. De algemeen bijzondere ze school is gefuseerd met een openbare school. In overleg met de ouders is er voor gekozen om de denominatie openbaar aan te houden, en niet te kiezen voor de denominatie algemeen bijzonder. Alle leerlingen die naar de algemeen bijzondere basisschool gingen zijn naar de openbare fusieschool gegaan. Op basis van werkelijke gegevens kan dus geconcludeerd worden dat er in Zeewolde géén behoefte is aan een nieuwe algemeen bijzondere basisschool.

Zeewolde

Visie andere schoolbesturen

De andere schoolbesturen in Zeewolde geven in het OOGO van 12 april 2017 aan dat er geen behoefte is aan een nieuwe algemeen bijzondere basisschool in Zeewolde. Gezien de leerlingkrimp in Zeewolde zal er personeel van andere scholen werkloos worden. De specifieke benadering voor hoogbegaafde leerlingen vindt al plaats op een school in Zeewolde, en ook in de omgeving. De scholen in bijvoorbeeld de Polderwijk in Zeewolde voorzien al in de niet klassikale benadering, en volgen ook specifiek de eigen ontwikkelingslijn van het kind.

Schoolbesturen vinden het opvallend dat er blijkbaar geen handtekeningen kunnen worden opgehaald, en vragen zich af hoe serieus de belangstelling dan is. Als er een nieuwe school zou komen en de stichtingsnorm zou worden behaald dan zullen diverse andere scholen in Zeewolde moeten sluiten.

Mocht Omniumscholen toch starten dan willen de bestaande schoolbesturen uiteraard met hen samenwerken zoals er nu ook onderling wordt samengewerkt tussen de scholen.

Argumenten

1. Bevolkingsopbouw

De bevolkingsopbouw van de gemeente Zeewolde is niet vergelijkbaar met vergelijkingsgemeente Gilze en Rijen die in de prognose van Omniumscholen wordt gebruikt omdat:

- a. Zeewolde bestaat uit 1 kern, Gilze Rijen bestaat uit 3 kernen;
- b. Zeewolde te maken heeft met een specifieke leerlingkrimp;
- c. De bevolkingsgroei in Zeewolde grotendeels veroorzaakt wordt door kinderloze Oost Europese arbeidsmigranten.

2. Belangstellingspercentage

Het belangstellingspercentage van 11,3 % dat is gebruikt in vergelijkingsgemeente Gilze en Rijen is niet toepasbaar op Zeewolde

omdat:

- a. Werkelijke gegevens aantonen dat er sprake was van 125 leerlingen algemeen bijzonder op een totaal van 2003 leerlingen. Dit betreft een werkelijke belangstelling van 6,2 %
- b. Landelijk wordt uitgegaan van 8% leerlingen dat niet naar Openbaar, Protestants Christelijk of Katholiek onderwijs gaat (Bron: onderwijscijfers.nl). In die 8% gaat het dus niet enkel om algemeen bijzonder, maar ook nog om andere denominaties. De keuze voor een vergelijkingsgemeente met relatief veel leerlingen op een algemeen bijzondere school geeft geen realistisch beeld van de werkelijke verwachtingen voor Zeewolde.

Zeewolde

3. Stichtingsnorm

Er kan op grond van vorenstaande niet geconcludeerd worden dat de stichtingsnorm binnen 5 jaar kan worden behaald en er is eveneens niet aangetoond dat de stichtingsnorm 15 jaar lang kan worden behouden.

4. Prognoses

De prognoses van de gemeente Zeewolde gaan uit van een minder grote bevolkingstoename dan de prognoses van Omniumscholen, deze houdt een te grote basisgeneratie aan. Uitgaande van de prognose die recent is opgesteld, welke rekening houdt met onder meer de laatste gegevens over geplande woningbouw komt de belangstelling voor de denominatie Algemeen Bijzonder nog lager uit.

5. Werkelijke belangstelling

Er zijn werkelijke gegevens bekend van de denominatie Algemeen Bijzonder in Zeewolde. Er waren tot augustus 2015 125 leerlingen in Zeewolde die algemeen bijzonder onderwijs volgden. Een aantal dat de stichtingsnorm niet behaalt. De algemeen bijzondere school in Zeewolde is gefuseerd met een openbare school. In overleg met de ouders is er voor gekozen om de denominatie openbaar aan te houden, en niet te kiezen voor de denominatie algemeen bijzonder. Alle leerlingen die naar de algemeen bijzondere basisschool gingen zijn naar de openbare fusieschool gegaan. Op basis van werkelijke gegevens kan dus geconcludeerd worden dat er in Zeewolde géén behoefte is aan een nieuwe algemeen bijzondere basisschool.

6. Nieuw wetsvoorstel

Het nieuwe wetsvoorstel gaat uit van aangetoonde werkelijke belangstelling voordat wordt besloten voor bekostiging van een nieuw op te richten school. Die werkelijke belangstelling is nu niet aangetoond. In de aanvraag gaat Omniumscholen uit van enkel leerlingen uit Zeewolde. Bij de toelichting op de aanvraag geeft men aan juist leerlingen uit de regio te trekken.

7. Belangen andere scholen Zeewolde

De verwachting is dat een nieuwe school leerlingen zal onttrekken aan de bestaande scholen die daardoor worden bedreigd in hun voortbestaan, er moet al een krimp probleem opgelost worden in Zeewolde. Een leerlingtekort leidt tot financiële problemen, omdat de

bekostiging vanuit het rijk per leerling plaatsvindt. Totdat een moment van sluiting van bestaande scholen wordt bereikt zullen scholen met minder leerlingen gedurende een onzekere periode dus problemen krijgen met hun exploitatie waar uiteindelijk de onderwijskwaliteit onder zal lijden.

Kanttekeningen

Het ministerie kan het besluit van Zeewolde overrulen, als men daar argumenten voor heeft. Als enkel getalsmatig wordt gekeken naar de prognoses van Omniumscholen, en de opgevoerde vergelijkingsgemeente zou worden geaccepteerd dan voldoet Omniumscholen aan de vereisten. Als het ministerie niet besluit in lijn met de jurisprudentie daarover en de inhoudelijke afweging van Zeewolde met de bijzondere omstandigheden toch afwijst, dan is het gevolg dat Zeewolde Omniumscholen moet opnemen op het plan van scholen 2018. Dan wordt de aanvraag dus alsnog gehonoreerd. In dat geval kan het gemeentebestuur overigens ook overwegen de gang naar de rechter te maken.

Zeewolde

Financiën

De gemeente Zeewolde ontvangt in de rijksvergoeding geld voor onderwijshuisvesting. Dit is in het primair onderwijs echter gebaseerd op het aantal leerlingen woonachtig in Zeewolde. Indien er leerlingen van buiten Zeewolde zich inschrijven op de nieuwe school is dat voor de gemeente Zeewolde financieel nadelig. Indien leerlingen worden onttrokken aan andere scholen uit Zeewolde is dat ook financieel nadelig, omdat elke school recht heeft op huisvesting, inrichting en bijvoorbeeld op een eigen aula. Afwijzing van de aanvraag conform dit advies heeft geen financiële gevolgen voor de gemeente Zeewolde tot gevolg.

Communicatie

Dit voorstel is openbaar, en zal in de openbare vergadering van de raad worden behandeld. Na besluitvorming kan dit voorstel worden toegelicht aan de pers.

Hoofdlijnen uitvoering

Na besluitvorming door het college en de gemeenteraad worden de schoolbesturen en de aanvrager per email op de hoogte gebracht van de besluitvorming via de afdeling onderwijs.
Na het raadsbesluit worden het ministerie en de aanvrager per brief op de hoogte gesteld.

Burgemeester en Wethouders van Zeewolde,
de secretaris, de burgemeester,

R.C. van Nunspeet

G.J. Gorter

Documentnummer
R06S005/z170020743

De raad van de gemeente Zeewolde,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 23 mei 2017;
gehoord de commissie Onderwijs en Welzijn d.d. 15 juni 2017;
gelet op artikel 73 - 80 Wet op het Primair Onderwijs en uitspraak Raad van
State afdeling bestuursrechtspraak 4 september 2000, nr200002027/1;

Besluit

Zeewolde

de aanvraag van Stichting Omniumscholen voor opname op het Plan van Scholen 2018 af te wijzen en de vaststelling van dit plan achterwege te laten.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Zeewolde in zijn openbare vergadering van 29 juni 2017.

de griffier,

E. van Heezik

de voorzitter,

G.J. Gofter

